

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการศึกษา ความรู้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ความรู้และความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ความรู้ความเข้าใจ และความพึงพอใจ ตลอดจนทั้งจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1 ความรู้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยจะศึกษาในเรื่องความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การดำเนินการให้กู้เงินกองทุน การมีส่วนร่วม และการติดตามดูแลช่วยเหลือสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ส่วนที่ 2 ความรู้และความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในอำเภอนครชัยศรีจังหวัดนครปฐม และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของโครงการ

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาประชากร 2 กลุ่มประกอบ ด้วยประชากรในอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 24 ตำบล ๆ ละ 15 คน(สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม, 2549) รวม 360 คน และประชากรที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 24 ตำบล ๆ ละ 50 คน รวม 1,200 คน (สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม, 2549)

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำร้อยละ 10 ของจำนวนประชากร (คุณทลี เวชสาร, 2546 : 148) จำแนกตามประชากรในแต่ละกลุ่ม จึงได้ขนาดตัวอย่างที่เป็น

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน 36 คน และ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านจำนวน 120 คน และทำการคัดเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ในแต่ละตำบล ดังนี้

1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ซึ่งมีทั้งหมด 24 ตำบล ๆ ละ 15 คน รวมเป็นจำนวน 360 คน จึงใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำร้อยละ 10 ของประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 36 คน แต่เนื่องจากเมื่อกระจายการเก็บกลุ่มตัวอย่างจาก 24 ตำบล จะได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 1.5 คน ดังนั้นจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 48 คน โดยกระจายตามสัดส่วนในแต่ละตำบล ตำบลละ 2 คน

2. สมาชิกกองทุนในแต่ละตำบลมีจำนวน 50 คน เป็นจำนวน 1,200 คน จึงใช้การกำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำร้อยละ 10 ของประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 120 คน โดยกระจายตามสัดส่วนในแต่ละตำบล ตำบลละ 5 คน

ดังนั้น เมื่อรวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 168 คน หลังจากนั้นได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ตามสัดส่วนขนาดตัวอย่างในแต่ละตำบล โดยแต่ละตำบลจะทำการสุ่มตัวอย่างตามแบบสะดวก (Convenience Sampling) ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

จำนวนตำบล	กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการ		กลุ่มที่ 2 สมาชิกกองทุน	
	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
ตำบลนครชัยศรี	15	2	50	5
ตำบลบางกระเบา	15	2	50	5
ตำบลบางแก้ว	15	2	50	5
ตำบลวัดสำโรง	15	2	50	5
ตำบลท่ากระชับ	15	2	50	5
ตำบลแหลมบัว	15	2	50	5
ตำบลศรีมหาโพธิ์	15	2	50	5
ตำบลวัดละมุด	15	2	50	5
ตำบลขุนแก้ว	15	2	50	5
ตำบลห้วยพลู	15	2	50	5

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงจำนวนประชากรและจำนวนตัวอย่างของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

จำนวนตำบล	กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการ		กลุ่มที่ 2 สมาชิกกองทุน	
	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
ตำบลศรีษะทอง	15	2	50	5
ตำบลท่าตำหนัก	15	2	50	5
ตำบลจิวราย	15	2	50	5
ตำบลบางพระ	15	2	50	5
ตำบลบางแก้วฟ้า	15	2	50	5
ตำบลวัดแค	15	2	50	5
ตำบลท่าพระยา	15	2	50	5
ตำบลไทยवास	15	2	50	5
ตำบลลานตากฟ้า	15	2	50	5
ตำบลดอนแฝก	15	2	50	5
ตำบลบางระกำ	15	2	50	5
ตำบลโคกพระเจดีย์	15	2	50	5
ตำบลพะเนียด	15	2	50	5
ตำบลสัมปทวน	15	2	50	5
รวม	360	48	1,200	120

(ที่มา : สำนักพัฒนาชุมชนอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม, 2549)

3.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้วิธีเก็บรวบรวมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนในอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำนวน 168 คน โดยใช้แบบสอบถาม

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** โดยการค้นคว้าข้อมูลจาก วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร ฐานข้อมูล เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และ ข้อมูลการเบิกจ่ายและส่งชำระเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้านจากธนาคารออมสินสาขานครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

3.3 การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามคณะกรรมการกองทุน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการให้เงินกองทุน การมีส่วนร่วม และการติดตามดูแลช่วยเหลือสมาชิกกองทุนของคณะกรรมการกองทุน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และวิธีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. การคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับหาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. เกณฑ์การวัดระดับความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ และวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน ได้ใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale โดยมีตัวเลือกตอบ 3 ตัวเลือก คือ ใช่

ไม่ใช่ และไม่ทราบ ตอบถูก และถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้ 1 คะแนน ตอบผิด ไม่ทราบ และไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้ 0 คะแนน

3. เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติงานการดำเนินการให้กู้เงินกองทุน การมีส่วนร่วม และการติดตามดูแลช่วยเหลือสมาชิกกองทุนของคณะกรรมการกองทุน ได้ใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale โดยมีคำตอบที่เป็นระดับการปฏิบัติแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติเป็นส่วนมาก ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย และ ไม่ได้ปฏิบัติ

4. เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจของสมาชิกกองทุนที่มีต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุน ใช้มาตรวัดแบบประมาณค่า (Rating Scales) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2548: 149) โดยคำถามที่ใช้รวบรวมข้อมูลเป็นแบบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยแต่ละระดับกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

นอกจากนี้ได้กำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเพื่อการวิเคราะห์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับพojน้อยที่สุด	มีค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49
ระดับพojน้อย	มีค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49
ระดับพojปานกลาง	มีค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49
ระดับพojมาก	มีค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49
ระดับพojมากที่สุด	มีค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00

5. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมารวบรวมสรุปและนำเสนอข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

3.5 ระยะเวลาและสถานที่ที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2551 สถานที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานที่ตั้งกองทุนหมู่บ้านของแต่ละตำบล ในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม และศูนย์การศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร